

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/583/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713201898
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6713201898.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa Profidebt Slovakia, s. r. o., so sídlom Bratislava, Mliekarenská 10, IČO: 35 925 922, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Guniš & Partners, s. r. o., so sídlom Bratislava, Klincová 37/B, IČO: 36 862 657, proti odporkyni G. H., nar. X. X. XXXX, naposledy bytom XXX XX Z., I. Z. XX, t. č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou Teréziou Pečkovou, tajomníčkou Okresného súdu Zvolen, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Košice, Sofijská 13, IČO: 42 247 268, v konaní právne zastúpený splnomocneným advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom, Advokátska kancelária so sídlom Košice, Stará Baštová 2, adresa pre doručovanie 040 13 Košice, Budapeštianska 8, o zaplatenie 912,21 EUR s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 11C/152/2013-67 zo dňa 25. 10. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým zaviazal navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporkyne trovy konania vo výške 118,52 EUR na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka konania na strane odporkyne, p o t v r d z u j e.

Vo zvyšnej časti zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy odvolacieho konania vo výške 33,77 EUR na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, a to v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením konanie zastavil a navrhovateľovi vrátil súdny poplatok vo výške 47,87 EUR cestou Daňového úradu Bratislava I. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania vo výške 118,52 EUR na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia. Odporkyni okresný súd náhradu trov konania nepriznal

V odôvodnení uznesenia uviedol, že navrhovateľ sa voči odporkyni domáhal zaplatenia sumy 912,21 EUR s príslušenstvom z titulu nespĺnenia záväzkov zo zmluvy o pôžičke, ktorú uzatvorila odporkyňa s právnym predchodcom navrhovateľa. Po tom, čo vedľajší účastník na strane odporkyne vzniesol námietku premlčania, navrhovateľ zobral svoj návrh v plnom rozsahu ešte pred začatím prvého pojednávania späť a navrhol konanie zastaviť. Na základe uvedeného, zohľadňujúc dispozičné oprávnenie navrhovateľa so svojim návrhom, okresný súd konanie zastavil a v zmysle § 11 ods. 3, 4 a 6 zákona č. 71/1992 Zb. rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku navrhovateľovi. O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 2 prvá veta zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“), keď konštatoval zavinenie navrhovateľa na zastavení konania a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne priznal náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby a režijný paušál v celkovej sume 118,52 EUR. Odporkyni, ktorá si právo na náhradu trov konania neuplatnila, okresný súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti výroku uznesenia okresného súdu o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Poukázal na skutočnosť, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Jeho zastúpenie advokátom je preto účelové, evidentne motivované snahou o dosiahnutie prospechu titulom uplatnenia náhrady trov konania. Na vstup vedľajšieho účastníka do konania nebol žiaden dôvod, vedľajší účastník nevykonával úkony nevyhnutné pre úspech odporkyne vo veci a vykonanie uvedených právnych služieb nemalo na rozhodnutie súdu žiadny vplyv. Trovy konania vedľajšieho účastníka teda nie sú účelne vynaložené, čo je základným dôvodom prečo uvedené trovy vedľajšiemu účastníkovi nie je možné priznať. Ďalej uviedol, že náhrada trov v sporovom konaní sa spravuje primárne zásadou úspechu. Z hľadiska výsledku konania (ktorý je rozhodujúci pre aplikáciu § 142 ods. 1 O. s. p.) nemá vedľajší účastník žiadny vzťah k úspechu alebo neúspechu v konaní, keď z rozhodnutia o veci mu neplynie žiadne právo a ani povinnosť. Nie je teda možné aplikovať zásadu úspechu v konaní podľa § 142 ods. 1 O. s. p. na vedľajšieho účastníka, keď tento vo veci samej úspech alebo neúspech nemal. Na základe uvedeného odvolateľ navrhol, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu v napadnutej časti zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná.

Vedľajší účastník na strane odporkyne vo svojom vyjadrení k odvolaniu v prvom rade poukázal na skutočnosť, že vedľajší účastník má principiálne právo na náhradu trov konania. Už len v rámci zásady rovnosti zbraní nie je spravodlivé vyžadovať, aby proti navrhovateľovi, ktorý inicioval tisíce konaní v celej SR a je zastúpený silnou advokátskou kanceláriou, ktorá ho zastupuje v každom konaní, vystupovali iba laici združení v občianskom združení bez právneho zastúpenia. Vedľajší účastník vo svojom písomnom podaní vzniesol námietku premlčania, relevantne právne argumentoval, pričom táto skutočnosť viedla k späťvzatiu návrhu navrhovateľom a k následnému zastaveniu konania. Námietka premlčania pritom nebola daná zo strany hlavného účastníka konania a nemohla byť daná ani zo strany súdu, keďže ide o právnu námietku vyplývajúcu z hmotnoprávnych predpisov. Preto možno hodnotiť trovy vedľajšieho účastníka za účelne vynaložené. Okresný súd teda správne priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania, keď trovy konania, vedľajším účastníkom vynaložené, bezprostredne súviseli s konaním. Na základe uvedeného vedľajší účastník navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý výrok uznesenia okresného súdu o trovách konania vedľajšieho účastníka ako vecne správny potvrdil a navrhovateľa zaviazal nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania v celkovej výške 33,77 EUR na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., a odvolaním napadnutý výrok uznesenia okresného súdu o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. V odvolaní nenašiel napadnutej časti (výroky o zastavení konania, o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi a o trovách konania odporkyne) zostalo uznesenie okresného súdu nedotknuté (§ 206 ods. 2 O. s. p.).

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať na otázku, či OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Košice, Sofijská 13, IČO: 42247268 (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnené vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom, a v prípade kladnej odpovede na prvé dve otázky, či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane

spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 O. s. p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 O. s. p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodíť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O. s. p.).

Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Košice, Sofijská 13, IČO: 42247268 má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporkyne (spotrebiteľky), pričom nemusí preukazovať "právny záujem na jeho výsledku", pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporkyne (spotrebiteľky) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p.. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodíť len jeden záver, a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konanie realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Navyše ani samotný Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním.

Pokiaľ navrhovateľ v rámci svojho odvolania dôvodil, že vedľajší účastník ako spotrebiteľské združenie musí byť zo svojej podstaty schopné samostatne poskytovať právnu pomoc v súdnych konaniach, s uvedeným sa stotožniť nemožno. Podľa článku 29 Ústavy SR sa totiž právo združovať sa zaručuje každému a výkon tohto práva je možné obmedziť len v prípadoch ustanovených zákonom, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, na ochranu verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd iných. Preto sa v občianskych združeniach (v výnimkou platiacou pre odborové organizácie podľa § 2 ods. 4 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov) môžu združovať akékoľvek subjekty práva, a to bez ohľadu na skutočnosť, či sú odborne spôsobilé vykonávať všetky činnosti, ktoré to ktoré občianske združenie vykonáva. Preto napríklad občianske združenie, ktorého účelom je ochrana práv spotrebiteľa, môže byť tvorené napríklad výlučne len laikmi z oblasti práva a svoju činnosť v rámci súdnych konaní nutne realizovať (ak chce ochranu spotrebiteľa v súdnom konaní efektívne zabezpečiť) prostredníctvom tretích splnomocnených osôb, napríklad prostredníctvom advokáta. A rovnako môže byť takéto združenie tvorené odborníkmi z oblastí ochrany spotrebiteľa pôsobiacimi napríklad v oblasti potravinárstva, skúšobníctva kvality výrobkov a pod., ktorá skutočnosť by rovnako neznamenala, že uvedené osoby dokážu spotrebiteľovi poskytnúť kvalifikovanú pomoc aj v súdnom konaní bez pomoci právne kvalifikovanej osoby. Zo samotnej skutočnosti, že vedľajší účastník je podľa znenia svojich stanov založený za účelom ochrany spotrebiteľa, teda nemožno (tak ako to urobil navrhovateľ) ešte vyvodíť, že vedľajší účastník je sám o sebe spôsobilý kvalifikovanú pomoc spotrebiteľovi v rámci súdneho konania poskytnúť.

V prejednávanej príhode došlo k zastaveniu konania preto, že navrhovateľ pred začatím pojednávania vo veci samej zobral návrh v plnom rozsahu späť. Dôvod späťvzatie návrhu na začatie konania navrhovateľ nevysvetlil. Z obsahu spisu je však nesporné, že k späťvzatiu návrhu na začatie konania došlo po tom, čo bolo navrhovateľovi doručené vyjadrenie vedľajšieho účastníka, ktorý vzniesol námietku premlčania nároku navrhovateľa.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O. s. p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Možnosť, aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak sú v danom prípade zastavenia konania splnené podmienky uvedené v ustanovení § 146 ods. 2 O. s. p.. Ustanovenie druhého odseku § 146 O. s. p. je v pomere k prvému odseku špeciálnou úpravou a preto súd, ktorý o trovách konania rozhoduje, musí v prvom rade skúmať existenciu procesných podmienok uvedených v druhom odseku citovaného ustanovenia a v prípade, ak zistí existenciu týchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa druhého odseku, teda musí uložiť niektorému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania (ak trovy konania vznikli a ak boli riadne uplatnené).

Ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p. ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska. Preto, ak v tomto prípade vzal navrhovateľ návrh voči odporkyni v celom rozsahu späť, pričom z obsahu spisu je nesporné, že tak urobil z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporkyne, možno konštatovať len jediný záver, a to, že predmetný návrh navrhovateľa bol podaný (objektívne) nedôvodne a že k jeho späťvzatiu došlo v dôsledku jeho procesného zavinenia. Preto mu podľa prvej vety § 146 ods. 2 O. s. p. vznikla povinnosť uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne, ktorý si trovy konania uplatnil, trovy konania, ktorých súčasťou sú i trovy právneho zastúpenia.

Nemožno súhlasiť s argumentom navrhovateľa, ktorým spochybňoval nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka, v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku, bolo vo svojej podstate dôvodom späťvzatia návrhu, a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Zároveň sa zo strany odvolacieho súdu nebolo potrebné zaoberať argumentáciou navrhovateľa o tom, že nie je možné aplikovať zásadu úspechu v konaní podľa § 142 ods. 1 O. s. p. na vedľajšieho účastníka, keď tento vo veci samej úspech alebo neúspech nemal. Ako už totiž bolo uvedené vyššie, okresný súd v prejednávanej veci o trovách konania vedľajšieho účastníka nerozhodoval podľa § 142 ods. 1 O. s. p. posudzujúc mieru úspechu vedľajšieho účastníka v konaní, ako na to mylne poukazoval odvolateľ, ale rozhodoval podľa § 146 ods. 2 O. s. p. zohľadňujúc výlučne zavinenie toho ktorého účastníka na zastavení konania so záverom, že zastavenie konania svojim procesným postupom zavinil navrhovateľ. Z tohto dôvodu vyhodnotil odvolací súd uvedené argumenty navrhovateľa za irelevantné.

Zo všetkého dosiaľ uvedeného potom vyplýva, že okresný súd rozhodol správne, keď zaviazal navrhovateľa k povinnosti nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy prvostupňového konania, ktoré predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia. Rovnako správna bola i úvaha okresného súdu o výške trov vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, keď okresný súd ustálil, že právny zástupca tohto vedľajšieho účastníka účelne vykonal dva úkony právnej služby, a následne okresný súd správne ustálil výšku tarifnej odmeny ako aj režijného paušálu za uvedené úkony podľa § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, 2, § 14 ods. 1 a § 16 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Odvolací súd preto postupom vyplývajúcim z ust. § 219 ods. 1 O. s. p. uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania ako vecne správne potvrdil. Odvolaním nenapadnuté výroky uznesenia okresného súdu o zastavení konania, o vrátení časti zaplateného súdneho poplatku navrhovateľovi a o trovách konania odporkyne zostali nedotknuté (§ 206 ods. 3 O. s. p.).

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporkyňa i vedľajší účastník na jej strane boli v odvolacom konaní úspešní a preto im podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odporkyňa si trovy odvolacieho konania neuplatnila a ani jej žiadne konkrétne trovy odvolacieho konania nevznikli, a preto odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania odporkyne nerozhodoval (§ 151 ods. 1 prvá veta O. s. p.). Vedľajší účastník na strane odporkyne si právo na náhradu trov odvolacieho konania uplatnil riadne a včas v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa. Na

základe uvedeného odvolací súd zaviazal navrhovateľa, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný, k povinnosti uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy odvolacieho konania v celkovej sume 33,77 EUR za jeden úkon právnej služby, a to podanie písomného vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa, spolu s paušálnou náhradou výdavkov (režijný paušál) za uvedený úkon právnej služby. Z tarifnej hodnoty veci (suma 912,21 EUR) predstavuje tarifná odmena za jeden úkon právnej služby 25,73 EUR (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu podľa § 10 ods. 1, s použitím § 14 ods. 3 písm. b/ Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení zmien a doplnkov, ďalej aj "Vyhláška") a režijný paušál 8,04 EUR (§ 16 ods. 3 Vyhlášky), spolu 33,77 EUR.

Podľa § 149 ods. 1 O. s. p. je navrhovateľ povinný zaplatiť uvedené trovy odvolacieho konania k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.